

І. М. Риженко, кандидат юридичних наук, доцент,
професор
Одеського державного університету внутрішніх справ
ORCID ID: 0000-0002-9208-2132

А. І. Берlach, доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України,
завідувач кафедри службового та медичного права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
ORCID ID: 0000-0003-0986-4764

І. Є. Підберезних, доктор юридичних наук, професор,
професор
Чорноморського національного університету імені Петра Могили
ORCID ID: 0000-0001-9906-4327

Н. П. Новак, доктор юридичних наук,
доктор економічних наук,
старший дослідник, професор
Херсонського інституту ВНЗ «Міжнародна академія управління персоналом»
ORCID ID: 0000-0002-9929-1391

А. І. Педан, кандидат юридичних наук, науковий співробітник,
заступник директора
Науково-дослідного інституту морського і космічного права
ORCID ID: 0009-0008-0196-8298

СУБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ: ПРАВОВИЙ СТАТУС І ПОВНОВАЖЕННЯ

У статті здійснено комплексний аналіз правового статусу та повноважень суб'єктів інформаційних правовідносин у медичній сфері, що визначаються сучасними тенденціями цифровізації, публічності та безпеки інформаційного простору. Розкрито багатовимірну сутність категорії «суб'єкт», яка охоплює філософський, юридичний, соціальний та комунікативний аспекти і виявляє активну роль особи як учасника правовідносин. З'ясовано, що ключовою юридичною ознакою суб'єкта є правосуб'єктність, яка поєднує правоздатність, дієздатність і деліктоздатність, забезпечуючи можливість реалізації прав, виконання обов'язків та участі у правовому регулюванні. Особливу увагу приділено правовій природі суб'єктів у сфері інформаційних відносин, що включають фізичних та юридичних осіб, об'єднання громадян, суб'єктів владних повноважень, постачальників комунікаційних послуг і медичні установи. Підкреслено роль доктринальних підходів у формуванні концепції інформаційної правосуб'єктності, зокрема як здатності особи створювати, зберігати, поширювати й захищати інформацію в умовах розвитку цифрових технологій. Проаналізовано положення чинного законодавства України, зокрема нормативні акти, що регулюють інформаційні, комунікаційні та медичні правовідносини. У контексті медичної сфери визначено коло суб'єктів, наділених владними, професійними та виконавчими повноваженнями: органи державної влади, місцевого самоврядування, медичні й фармацевтичні працівники, пацієнти, а також юридичні особи, уповноважені на надання медичних і телемедичних послуг. Показано, що їхня діяльність спрямована на забезпечення права людини на інформацію про стан здоров'я, охорону персональних даних, дотримання стандартів безпеки й етичних принципів медичної практики. Встановлено, що взаємодія суб'єктів у медичній сфері ґрунтується на принципах законності, гуманізму, публічного контролю та професійної відповідальності. Зроблено висновок, що правовий статус суб'єктів інформаційних правовідносин у сфері охорони здоров'я формується під впливом євроінтеграційних процесів, розвитку електронних комунікацій і цифрової медицини, відображаючи демократичні тенденції сучасного українського права та забезпечуючи ефективну реалізацію прав людини у сфері медичної інформації.

Ключові слова: адміністративне право, безпека інформації, дієздатність, інформаційне право, медична інформація, медичні працівники, пацієнт, правовий статус, правоздатність, правосуб'єктність, публічне адміністрування, публічний інтерес, суб'єкти владних повноважень, суб'єкти правовідносин, телемедицина, цифровізація.

I. M. Ryzhenko, A. I. Berlach, I. Ye. Pidbereznykh, N. P. Novak, A. I. Pedan. Subjects of information legal relations in the medical sphere: legal status and powers

The article provides a comprehensive analysis of the legal status and powers of the subjects of informational legal relations in the medical field, determined by modern trends of digitalization, transparency, and information security. The multidimensional essence of the concept of "subject" is revealed, encompassing philosophical, legal, social, and communicative aspects that emphasize the active role of an individual as a participant in legal relations. It is established that the key legal feature of a subject is legal personality, which combines legal capacity, capacity to act, and liability, ensuring the ability to exercise rights, fulfill duties, and participate in legal regulation. Particular attention is paid to the legal nature of subjects within informational relations, including natural and legal persons, civil associations, public authorities, communication service providers, and medical institutions. The role of doctrinal approaches in forming the concept of informational legal personality is emphasized, particularly as the ability of an individual to create, store, disseminate, and protect information in the context of digital technology development. The article analyzes the current legislation of Ukraine, including legal acts regulating informational, communicational, and medical legal relations. In the context of the medical field, the study identifies a range of subjects vested with administrative, professional, and executive powers: state authorities, local self-government bodies, medical and pharmaceutical professionals, patients, and legal entities authorized to provide medical and telemedicine services. It is demonstrated that their activities aim to ensure the human right to access health-related information, protect personal data, and maintain safety standards and ethical principles of medical practice. It is established that the interaction of subjects in the medical field is based on the principles of legality, humanism, public accountability, and professional responsibility. The study concludes that the legal status of subjects of informational legal relations in the field of healthcare is shaped by European integration processes, the development of electronic communications, and digital medicine, reflecting the democratic tendencies of modern Ukrainian law and ensuring the effective realization of human rights in the sphere of medical information.

Key words: administrative law, capacity to act, digitalization, information law, information security, legal capacity, legal personality, legal status, medical information, medical professionals, patient, public administration, public authorities, public interest, subjects of legal relations, telemedicine.

Вступ. Розвиток цифрових технологій і становлення інформаційного суспільства істотно трансформували правове регулювання суспільних відносин, зокрема у сфері охорони здоров'я. Інформація про стан здоров'я людини стала не лише медичним, а й правовим та соціальним ресурсом, що потребує ефективного нормативного захисту. Сфера обігу медичної інформації охоплює широкий спектр суб'єктів від органів державної влади й медичних установ до пацієнтів та постачальників комунікаційних послуг, що зумовлює необхідність чіткого визначення їх правового статусу. Водночас процес цифровізації медицини потребує системного правового підґрунтя, яке забезпечувало б баланс між публічним інтересом, правом на приватність і безпекою даних. Саме тому дослідження суб'єктного складу та повноважень учасників інформаційних правовідносин у медичній сфері є важливим етапом формування сучасної правової доктрини в умовах цифрового суспільства.

Проблема визначення суб'єктів інформаційних правовідносин у медичній сфері має міжгалузевий характер і залишається недостатньо врегульованою в чинному законодавстві України. Колізії між нормами інформаційного, адміністративного та медичного права ускладнюють визначення меж правосуб'єктності учасників, їх компетенції та відповідальності. Недосконалість нормативного регулювання обігу медичної інформації призводить до ризиків порушення прав людини, зокрема щодо захисту персональних даних і конфіденційності. Також залишається відкритим питання правового статусу суб'єктів цифрової медицини телемедичних установ, електронних комунікаційних операторів, інформаційних систем охорони здоров'я. Відсутність єдиної концепції правосуб'єктності в цій сфері знижує ефективність правозастосування, ускладнює забезпечення публічного контролю та відповідальності за порушення інформаційного законодавства.

Актуальність теми визначається тим, що належне правове врегулювання статусу суб'єктів інформаційних правовідносин є запорукою реалізації прав пацієнтів, підвищення рівня прозорості діяльності медичних закладів і забезпечення безпеки даних. В умовах євроінтеграції Україна адаптує національне законодавство до стандартів ЄС, що посилює вимоги до правового регулювання обігу медичної інформації та захисту конфіденційності. Водночас цифровізація створює нові ризики неправомірного втручання у приватне життя, що потребує удосконалення системи гарантій інформаційної безпеки. Тому аналіз суб'єктів інформаційних правовідносин у медичній сфері є не лише науково важливим, а й практично необхідним для формування ефективної моделі правового захисту в умовах цифрової трансформації системи охорони здоров'я.

Огляд останніх досліджень. Проблематику інформаційних правовідносин, правового статусу їх учасників та медичної інформаційної безпеки розглядали у своїх працях такі науковці, як В. Афанасьєв, І. Арістова, К. Беякова, В. Гавловський, М. Гончаров, С. Давиденко, О. Додонова, Д. Дюжев, С. Єсімов, В. Кнігавка, М. Ковалів, Л. Коваленко, В. Копилов, О. Кохановська, Ю. Курилюк, М. Кучерявенко, Р. Майданик, Ю. Максименко, А. Марущак, О. Мінцер, І. Сенюта, О. Синєокий, Н. Федіна, М. Фігель, В. Філатов, М. Хаустова, А. Цуняк, О. Шевчук, О. Ярема та ін. Учені підкреслюють, що інформаційне право в Україні перебуває на етапі активного становлення, однак потребує глибшої інтеграції з медичним правом і цифровими технологіями.

Мета статті полягає у визначенні змісту, особливостей і напрямів удосконалення нормативно-правового забезпечення інформаційних правовідносин у медичній сфері України в контексті сучасних викликів

цифрового суспільства, а також у розкритті правового статусу та повноважень суб'єктів, які беруть участь в обігу медичної інформації.

Виклад основних положень. Поняття «суб'єкт» у тлумаченні Словника української мови охоплює різні рівні смислового навантаження від філософського до юридичного, медичного, логічного та граматичного. У загальному розумінні суб'єкт це істота або особа, здатна до пізнання, усвідомлення дійсності та цілеспрямованої діяльності, якій належить активна роль у певному процесі чи відносинах. У правовому значенні суб'єкт це носій визначених законом прав і обов'язків, тобто учасник правових відносин. Категорія «суб'єкт» позначає активний початок у будь-якій взаємодії, що характеризується здатністю діяти, приймати рішення й відповідати за наслідки своїх дій [1].

У теорії права суб'єктом правовідносин визнається особа, організація або спільність, здатна бути носієм суб'єктивних прав і юридичних обов'язків відповідно до норм права. Юридичну характеристику суб'єкта визначає його правосуб'єктність, що поєднує правоздатність і дієздатність. Правоздатність означає можливість мати права й обов'язки, виникає з моменту народження для фізичних осіб і з державної реєстрації для юридичних, та поділяється на загальну, галузеву й спеціальну. Її зміст має універсальний характер і не залежить від особистих ознак суб'єкта. Дієздатність, своєю чергою, відображає здатність особи самостійно реалізовувати права, укладати правочини й нести юридичну відповідальність. Для юридичних осіб вона виникає одночасно з правоздатністю та визначається статутними цілями діяльності. При цьому в правовідносинах важливо розмежовувати поняття суб'єкта та сторони, оскільки одна сторона може складатися з кількох суб'єктів, що діють спільно в межах одного правового статусу [2, С. 370-375].

Органи публічної влади як суб'єкти адміністративного права відіграють визначальну роль у реалізації виконавчої функції держави та забезпеченні публічного інтересу. Адміністративні органи є основними суб'єктами адміністративного права, які здійснюють свої повноваження у межах, визначених законом, і виступають виразниками державної волі в публічно-правових відносинах. Їх утворення зумовлене необхідністю врегулювання взаємовідносин між громадянами, юридичними особами та державою в об'єктивний і справедливий спосіб. Відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру», до таких суб'єктів належать усі органи, уповноважені на виконання функцій виконавчої влади. Вони мають право приймати підзаконні нормативно-правові акти, діють у суворо визначеному законом порядку та підзвітні суспільству. Їхня діяльність обмежується публічним інтересом, що є запорукою законності й відкритості у сфері управління. Компетенція адміністративного органу охоплює мету, завдання, предмет відання та повноваження, які визначають його місце в системі публічного адміністрування [3], С. 127-136].

Узагальнюючи наведені положення, поняття «суб'єкт» охоплює різноманітні аспекти від філософського до юридичного, визначаючи активний початок у будь-якій діяльності, пов'язаній із пізнанням, волевиявленням і відповідальністю. У правовій площині суб'єктом визнається фізична чи юридична особа, організація або спільність, які мають правосуб'єктність, що поєднує правоздатність і дієздатність. Правоздатність забезпечує можливість мати права та обов'язки, а дієздатність реалізовувати їх самостійно, нести юридичну відповідальність і вступати у правовідносини. У сфері адміністративного права ключовими суб'єктами виступають органи публічної влади, що здійснюють виконавчу функцію держави та реалізують публічний інтерес. Їхня діяльність ґрунтується на законності, підзвітності суспільству й дотриманні публічного інтересу. Компетенція таких органів включає мету, завдання, предмет відання та повноваження, які визначають їхнє місце у системі публічного адміністрування. Отже, суб'єкт права це активний учасник правових відносин, наділений юридичною можливістю впливати на їхній зміст і результат.

Для глибшого розуміння категорії «суб'єкти правовідносин» важливо враховувати наукові позиції вітчизняних і зарубіжних дослідників. М. Хаустова розглядає суб'єкта права як системоутворюючий елемент правової системи, що не лише виконує норму, а й виступає її джерелом та реалізатором. Центральним у її підході є антропологічний аспект, який підкреслює здатність людини усвідомлювати, створювати й розвивати право. Правосуб'єктність тлумачиться як динамічний зв'язок особи з правопорядком, що еволюціонує разом із розвитком індивіда. Правові відносини, на думку дослідниці, є похідними від особистості, а не первинною формою її існування в суспільстві. Такий підхід поєднує філософсько-антропологічні та феноменологічні основи, наголошуючи на індивіді як центрі правової системи. Особа розглядається як носій правового статусу, що включає не лише правоздатність і дієздатність, а й здатність впливати на формування правової реальності [4].

А. Марущак зосереджується на розкритті юридичної природи суб'єктів інформаційних правовідносин та обґрунтовує потребу їх систематизації. Він визначає інформаційну правосуб'єктність як ключову характеристику, що відображає здатність мати інформаційні права й обов'язки. У структурі суб'єктів виокремлюються фізичні особи, юридичні особи, держава та міжнародні організації, кожна з яких має власний обсяг правосуб'єктності. Для громадян її складовими є правоздатність, дієздатність і деліктоздатність, а для державних органів компетенція. Важливою частиною правового статусу виступає деліктоздатність, що визначає межі відповідальності за інформаційні правопорушення. Пропонується багаторівневу класифікацію суб'єктів за правовим статусом, функціональною роллю, предметом дії та рівнем визначеності. Особливу увагу він приділяє складності правового статусу громадськості, яка не є самостійним суб'єктом, а об'єднує групи фізичних чи юридичних осіб, залучених до інформаційних процесів [5].

А. Пуняк розкриває зміст суб'єктів інформаційних правовідносин крізь призму правосуб'єктності як здатності особи створювати, зберігати, поширювати й використовувати інформацію. Розмежовується інформаційну правоздатність і дієздатність, підкреслюючи, що перша є невід'ємною властивістю кожного суб'єкта. Він відзначає існування загальних і спеціальних суб'єктів, до яких належать журналісти, оперативні працівники, експерти з питань таємниць. Такий поділ демонструє ускладнення структури правовідносин і різноманітність функцій учасників. Вчений підкреслює, що лише наявність дієздатності надає можливість особі самостійно вступати у правовідносини. Водночас він посилається на положення Закону України «Про інформацію», згідно з яким суб'єктами визнаються фізичні та юридичні особи, держава, інші держави, міжнародні організації й особи без громадянства. Також здійснює класифікацію за функціональними критеріями, виділяючи авторів, споживачів, поширювачів і зберігачів інформації як ключові категорії суб'єктів інформаційного права [6].

Узагальнення доктринальних підходів до поняття суб'єктів правовідносин свідчить, що вони розглядаються як активні учасники правової системи, здатні не лише реалізовувати, а й формувати право. Правосуб'єктність трактується як динамічний зв'язок між особою та правопорядком, який еволюціонує разом із розвитком людини. Суб'єкт права виступає носієм правового статусу, що охоплює правоздатність, дієздатність і відповідальність. У сфері інформаційного права особливе значення має інформаційна правосуб'єктність, яка визначає здатність суб'єкта мати, реалізовувати та захищати інформаційні права. Види суб'єктів охоплюють фізичних і юридичних осіб, державу, міжнародні організації та осіб без громадянства, що взаємодіють у межах встановленої компетенції. Різноманітність правових статусів зумовлює потребу їх класифікації за функціональними, правовими та організаційними критеріями. Такий підхід підкреслює багатовимірність ролі суб'єкта як центральної ланки у формуванні та розвитку правовідносин.

Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», суб'єктами інформаційних правовідносин є фізичні та юридичні особи, об'єднання громадян і суб'єкти владних повноважень. Вони визначаються як активні учасники процесів створення, збирання, використання, поширення та захисту інформації в межах, установлених законом. Фізичні особи реалізують свої права як індивідуальні користувачі, зокрема щодо доступу до персональних або медичних даних. Юридичні особи, такі як засоби масової інформації, наукові установи чи приватні компанії, можуть бути володільцями, розпорядниками або користувачами інформації, що застосовується у професійній діяльності. Об'єднання громадян, включаючи громадські організації, мають право на отримання публічної інформації та здійснення контролю за її використанням. Суб'єкти владних повноважень, тобто органи державної влади та місцевого самоврядування, несуть обов'язок інформувати суспільство про свою діяльність і забезпечувати відкритість. Закон гарантує рівність прав усіх суб'єктів незалежно від форми власності, покладаючи водночас додаткові обов'язки на публічні органи щодо прозорості, звітності та захисту доступу до інформації [7].

Згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації», виокремлюються три основні групи суб'єктів: запитувачі інформації, розпорядники інформації та відповідальні підрозділи або особи, які забезпечують її надання. Запитувачами можуть бути фізичні, юридичні особи та громадські об'єднання без статусу юридичної особи, окрім суб'єктів владних повноважень. Розпорядниками виступають державні органи, органи місцевого самоврядування, юридичні особи, що фінансуються з бюджету, або приватні суб'єкти, які виконують делеговані функції. Вони зобов'язані надавати інформацію як за запитами, так і шляхом оприлюднення на офіційних ресурсах. Закон передбачає створення структурних підрозділів, які відповідають за облік запитів, публікацію документів і захист персональних даних. Права запитувачів охоплюють можливість знати, яку інформацію зібрано, як її використовують і вимагати виправлення чи знищення неправомірно обмежених даних. Водночас розпорядники несуть обов'язок зберігати баланс між відкритістю та законними обмеженнями, захищаючи державну, службову й конфіденційну інформацію [8].

Закон України «Про електронні комунікації» визначає основних учасників правовідносин у сфері цифрової інфраструктури. До них належать постачальники електронних комунікаційних мереж і послуг, які здійснюють управління, експлуатацію або безпосереднє надання комунікаційних послуг користувачам. Ці суб'єкти можуть мати істотний ринковий вплив і підпадають під дію спеціальних регуляторних зобов'язань. Окрему групу становлять кінцеві користувачі фізичні особи, які отримують послуги для власних потреб і користуються гарантіями щодо вибору, доступу та захисту конфіденційності. Центральне місце серед публічних суб'єктів посідає регуляторний орган центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що контролює сферу електронних комунікацій і поштових послуг. Він здійснює державний нагляд, видає адміністративні акти, веде реєстри операторів і користувачів спектра. Крім того, окремі категорії користувачів радіочастотного ресурсу технологічні, спеціальні та оборонні структури реалізують свої права в межах наданих ліцензій і дозволів [9].

У межах Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено широке коло суб'єктів, які мають владні, професійні та виконавчі повноваження. До органів публічної влади у цій сфері належать Міністерство охорони здоров'я, органи контролю якості та безпеки лікарських засобів, місцеві державні адміністрації й органи самоврядування. Ці структури забезпечують правове, організаційне та фінансове функціонування системи охорони здоров'я, здійснюють ліцензування, нагляд і координацію

медичних послуг. Важливу роль відіграє Кабінет Міністрів України, який формує державну політику через програми, нормативи та цільові фінансування. Серед виконавчих суб'єктів медичні й фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації та юридичні особи, що мають ліцензії на здійснення медичної діяльності. Пацієнти виступають активними суб'єктами системи, реалізуючи права на вибір лікаря, методи лікування й доступ до інформації про стан здоров'я. До суб'єктів належать також юридичні особи, уповноважені на державні закупівлі медичних засобів, а також ті, що забезпечують реалізацію телемедичних послуг [10].

У системі сучасного українського права суб'єктами інформаційних і суміжних правовідносин виступають фізичні та юридичні особи, об'єднання громадян, суб'єкти владних повноважень і спеціалізовані органи, що здійснюють публічне адміністрування у визначених сферах. Вони беруть участь у створенні, збиранні, поширенні, використанні, зберіганні та захисті інформації, реалізуючи свої права відповідно до встановлених законодавчих процедур. До таких суб'єктів належать як користувачі й запитувачі інформації, так і її розпорядники, включно з державними, місцевими та приватними структурами, що виконують делеговані функції. У сфері комунікацій важливу роль відіграють постачальники послуг, кінцеві користувачі й регуляторні органи, які забезпечують належний доступ, контроль і захист інформаційного простору. Водночас у галузі охорони здоров'я до кола суб'єктів входять органи виконавчої влади, медичні й фармацевтичні працівники, пацієнти та установи, які здійснюють медичну практику. Усі вони мають визначені права, обов'язки та компетенцію, спрямовані на забезпечення відкритості, безпеки й законності обігу інформації.

Висновки. Отже, категорія «суб'єкт» у правовій теорії та практиці має багатовимірне значення, охоплюючи філософський, юридичний, соціальний і комунікативний аспекти. У правовому розумінні суб'єкт це носій прав і обов'язків, який здатен брати участь у правовідносинах, впливати на їхній зміст і результат. Його ключовими характеристиками є правоздатність і дієздатність, що визначають межі та способи реалізації правового статусу. Водночас у різних галузях права цей статус набуває галузеві специфіки від адміністративної до інформаційної чи медичної. Такий підхід підкреслює універсальність суб'єкта як фундаментальної одиниці правової системи, через яку реалізується взаємозв'язок держави, суспільства та особи.

Правосуб'єктність виступає основною юридичною ознакою суб'єкта правовідносин, поєднуючи його правоздатність, дієздатність і деліктоздатність. Для фізичних осіб вона виникає з моменту народження, а для юридичних із моменту державної реєстрації. У сфері публічного адміністрування суб'єктами визнаються також органи влади, які реалізують виконавчу функцію держави. Їхня компетенція визначається законом і включає мету, завдання, предмет відання та повноваження. Дотримання принципів законності, прозорості й підзвітності забезпечує ефективність їх діяльності та захист публічного інтересу.

Доктринальні підходи до розуміння суб'єктів правовідносин свідчать про поєднання індивідуально-антропологічного та системного бачення їх ролі. Людина розглядається не лише як об'єкт дії норм, а як їхній творець і носій правової ініціативи. У цьому контексті правосуб'єктність трактується динамічно як зв'язок між особою та правопорядком, що змінюється залежно від соціального розвитку. Особа виявляє себе не лише через надані права, а й через участь у правотворчій і правореалізаційній діяльності. У сфері інформаційного права це означає, що суб'єкти формують не лише правові норми, а й стандарти інформаційної поведінки, культури обміну даними та захисту інформації. Такий підхід наближає правову доктрину до концепції права як взаємодії індивідуальної та суспільної волі.

Законодавче регулювання статусу суб'єктів у сфері інформаційних правовідносин відображає структурну складність сучасного правового простору. До учасників цих відносин належать фізичні та юридичні особи, об'єднання громадян, суб'єкти владних повноважень, постачальники комунікаційних послуг і медичні установи. Вони взаємодіють на основі принципів відкритості, відповідальності та правової визначеності. Інформаційна правосуб'єктність визначає здатність суб'єкта володіти, використовувати, поширювати та захищати інформацію, дотримуючись вимог безпеки. Водночас важливе місце посідають гарантії доступу до публічної інформації, захист персональних даних і відповідальність за правопорушення у цій сфері. Така багаторівнева система забезпечує баланс між публічним інтересом і правом особи на інформаційну автономію.

Суб'єкти інформаційних правовідносин у медичній сфері становлять складну інтегровану систему, що поєднує правові, адміністративні та етичні засади. Їх діяльність спрямована на реалізацію права людини на інформацію, охорону здоров'я та захист приватності. Ключову роль відіграють органи державної влади, медичні працівники, пацієнти, а також інформаційні та комунікаційні структури, які забезпечують технологічне середовище для обміну медичними даними. Відповідність їх діяльності законодавчим вимогам гарантує публічність, достовірність і безпечність обігу інформації у сфері охорони здоров'я. Взаємодія між цими суб'єктами формує правовий порядок, у якому поєднуються принципи гуманізму, професійної відповідальності та державного контролю. Отже, правовий статус суб'єктів інформаційних правовідносин у медицині відображає сучасні тенденції демократизації та цифровізації правової системи України.

Список використаних джерел:

1. Суб'єкт. Словник української мови. Slovnyk.ua. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D1%81%D1%83%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82>
2. Загальна теорія права : підручник / М. С. Кельман, В. М. Стратонов. Вид. 6-те, доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 742 с.
3. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтєвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Вид. 5-те. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.
4. Хаустова М. Суб'єкт права як елемент правової системи суспільства. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. № 3 (58). С. 29–38.
5. Марущак А. Поняття суб'єктів інформаційних правовідносин та їх класифікація. *Правова інформатика*. 2006. № 4 (12). С. 44–48.
6. Цуняк А. Суб'єкти інформаційних відносин: поняття та види. *Науковий керівник – асистент кафедри І.В. Крикавська. Матеріали студентської наукової конференції*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. С. 100–102.
7. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 № 2657. *Верховна Рада України*. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12>
8. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 № 2939-VI. Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>
9. Про електронні комунікації : Закон України від 16 грудня 2020 № 1089-IX. *Верховна Рада України*. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1089-20>
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 № 2801-XII. *Верховна Рада України*. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12>